

Miljø- og teknikudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Miljø og teknik, skattefinansieret

Miljø og teknik, takstfinansieret

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Natur og Miljø, Veje og Trafik, Ejendomsservice samt Driftsafdelingen.

Natur og Miljø varetager opgaver inden for det grønne område, naturpladser, naturforvaltning, skove, miljøbeskyttelse og vedligeholdelse af vandløb. Hertil kommer Randers Naturcenter, der forestår direkte naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune.

Veje og Trafik varetager opgaver med vejvedligeholdelse, vintertjeneste, kollektiv trafik, parkering, renhold og trafiksikkerhed.

Ejendomsservice har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling", som vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder.

Ejendomsservice og Driftsafdelingen er to selvstændige aftaleenheder.

Fakta		Politikker
Offentlig vej	1.152 km.	Klima-, natur- og miljøpolitik
Antal årlige miljøtilsyn	185 stk.	
Offentlige vandløb	1.413 km.	
Passagerer på færgerne 2023	111.821 pers.	
Årlige naturgenopretningsprojekter	8-12 stk.	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/
Miljøreguleret virksomheder	448 stk.	
Miljøreguleret landbrug	309 stk.	

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Natur og Miljø	25,9	26,9	25,6	25,6
Veje og Trafik	171,9	170,5	169,0	168,3
Ejendomsservice	190,7	187,8	187,5	187,3
Driftsafdeling	-5,6	-4,7	-4,7	-4,7
I alt	382,9	380,5	377,4	376,5

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet for hele området er der budgetteret med nettoudgifter for 382,9 mio. kr. i 2025, faldende til 376,5 mio. kr. i 2028, svarende til et fald på 6,4 mio. kr. over perioden.

Størstedelen af de medarbejdere, som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de enkelte delområder.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Natur og Miljø	6,8	2,1	3,6	3,6
Veje og Trafik	19,0	2,7	5,3	5,7
Ejendomsservice	80,7	76,4	78,4	78,2
I alt	106,5	81,2	87,3	87,5

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Under Natur og Miljø er der samlet set afsat 6,8 mio. kr. i 2025, 2,1 mio. kr. i 2026 og 3,6 mio. kr. i 2027 og frem. Midlerne er afsat til naturgenopretning, naturforvaltningsprojekter, medfinansiering af Gudenåstien, Badesø Nordre Fælle samt vandløbsprojekter.

Der er afsat 19,0 mio. kr. i 2025, 2,7 mio. kr. i 2026, 5,3 mio. kr. i 2027 og 5,7 mio. kr. i 2028 til anlægsprojekter under Veje og Trafik. Projekterne omfatter rammer til anlæg af cykelstier, diverse vejprojekter og sikre skoleveje samt projekterne cykelsti langs Hammelvej, krydset Enghøj Alle/Hobrovej, støjafskærmning i Helsted, midler til koordinering/styring af infrastrukturplaner samt dokning af Udbyhøjfærgen. Med budgetaftale 2025-2028 er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028. Desuden er midlerne afsat til projektet Højsletvej udvidelse/cykelsti sparet væk. Endelig er reservationen til infrastrukturplan nulstillet, dog fastholdes beløbet afsat til finansiering af projektledelse af store infrastrukturprojekter. Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Midlerne afsat under Ejendomsservice udgør samlet set 80,7 mio. kr. i 2025, 76,4 mio. kr. i 2026, 78,4 mio. kr. i 2027 og 78,2 mio. kr. i 2028. Midlerne er fordelt på puljer til bygningsvedligehold, bygningsvedligehold på skoleområdet, energibesparende foranstaltninger, brandteknisk gennemgang samt etablering af kommunale lade standere. Med budgetaftale 2025-2028 er løftet til bygningsvedligehold på 5,2 mio. kr. videreført i 2026, ligesom der er afsat 6,7 mio. kr. i 2025 til bygningsvedligehold på skolerne.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuell økonomisk situation på drift og anlæg

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

3.1 Aktuel status

Indenfor bevillingsområdet er der et enkelt område med økonomiske udfordringer:

- Vejafvandingsbidrag. Udarbejdelsen af den nye spildevandsplan er forsinket, det er derfor ikke muligt at estimere den fremtidige ubalance før budget 2027-2030.

For yderligere information om vejafvandingsbidraget henvises til det separate notat, der indgår som en del af budgetmaterialet 2025-2028.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Forbedret vejvedligeholdelse	1,0	1,0	0,0	0,0
Naturgenopretning, videreførelse tom. 2026	0,0	1,2	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

I budgetaftalen er der givet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2026 til forbedret vejvedligeholdelse og 1,2 mio. kr. i 2026 til videreførelse af naturgenopretning. Midlerne til naturgenopretning i 2026 søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Herudover er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser for 6,9 mio. kr. i 2025, 9,1 mio. kr. i 2026, 9,8 mio. kr. i 2027 og 10,7 mio. kr. i 2028.

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Bygningsvedligehold - løft	0,0	5,2	0,0	0,0
Bygningsvedligehold - pulje på skoleområdet	6,7	0,0	0,0	0,0
<i>Reduktioner på anlægsområdet</i>				
Midler afsat til Højsletvej udvidelse/cykelsti*	-1,2	0,0	0,0	0,0
Reduktion af ramme til diverse vejprojekter	-1,2	-1,8	-1,8	-1,8
Infrastrukturplan nulstilling (udskydelse af Ringboulevard)*	-36,9	-12,3	-11,9	0,4
I alt	-32,6	-8,9	-13,7	-1,4

*Inkl. midler afsat i 2024

I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold i 2024 og 2025. Med budgetaftale 2025-2028 er løftet til bygningsvedligehold videreført med 5,2 mio. kr. i 2026.

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

Med budgetaftalen er der etableret en vedligeholdelsespulje til skoleområdets bygninger 6,7 mio. kr. i 2025 under Ejendomsservice. Puljen finansieres ved en tilsvarende reduktion af rammebeløbet afsat til skoleudbygning i 2026 og 2027 under bevillingsområde Skole under skole og uddannelsesudvalget. Puljen skal anvendes til løsning af aktuelle vedligeholdelsesopgaver på skolernes ydre bygningsrammer og tekniske installationer, som skolerne kan indmelde.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028. Desuden er midlerne afsat til projektet Højsletvej udvidelse/cykelsti sparet væk, svarende til 1,2 mio. kr. Endelig er reservationen til infrastrukturplan nulstillet, dog fastholdes beløbet afsat til finansiering af projektledelse af store infrastrukturprojekter.

Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej, og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Natur og Miljø	28,4	-2,5	25,9
Veje og Trafik	192,5	-20,6	171,9
Ejendomsservice	205,1	-14,4	190,7
Driftsafdeling	-5,6	0,0	-5,6
I alt	420,4	-37,5	382,9

En stor del af de medarbejdere som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med driftsudgifter for 420,4 mio. kr. og indtægter for 37,5 mio. kr., hvilket giver et samlet nettobudget på 382,9 mio. kr. i 2025.

1.1.1 Natur og Miljø

Natur og Miljø omfatter områderne Natur og Miljø samt Randers Naturcenter. Området har et samlet budget i 2025 på 25,9 mio. kr.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Natur og Miljø			
Natur og Miljø	25,0	-2,0	23,0
Randers Naturcenter	3,4	-0,5	2,9
I alt	28,4	-2,5	25,9

Natur og Miljø

Området Natur og Miljø består af to teams, Natur og Miljø.

Team Natur

I 2025 er der et nettobudget på 21,6 mio. kr., som både omfatter drifts- og lønmidler.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Området varetager bestillerfunktionen i forhold til køb af driftsydelser på det grønne område herunder rekreative stier, græsklipning, træer, buske, blomster, friluftsfaciliteter, naturpleje (fortidsminder og bekæmpelse af bjørneklo) og skovdrift. Hertil kommer sejlads, friluftsvejledning, naturvejledning og projektdeltagelse i øvrigt.

Driftsafdelingen varetager udførelsen af en stor del af opgaverne på området, dog løses nogle opgaver af eksterne leverandører. Der er mellem Natur og Miljø (bestillerfunktion) og Driftsafdelingen (udførerfunktion) indgået aftale om drift og vedligeholdelse af de grønne områder. Aftalen er baseret på et partnerskabsamarbejde.

Afdelingen er ansvarlig for vedligeholdelse, drift og tilsyn af offentlige vandløb (bræmmer, fysisk tilstand, udledninger, målsætningsoverholdelse mv.). Der er i Randers kommune 250 km. offentlige vandløb. En del af vandløbene vedligeholdes i samarbejde med nabokommunerne.

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet 1,2 mio. kr. i 2026 til naturgenopretning. Der er desuden indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,3 mio. kr. i 2025 og -0,9 mio. kr. i 2026 og frem.

Team Miljø

I 2025 er der et samlet budget på 1,4 mio. kr. på området.

Området varetager opgaver i forhold til miljøregulering af virksomheder, landbrug og øvrige erhverv, sikring af rent drikkevand, vandforsyning, beskyttelse mod jord- og grundvandsforurening samt et rent og sundt miljø i byen og på landet. Herudover understøtter afdelingen grøn omstilling hos virksomheder, landbrug og det øvrige erhvervsliv.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,2 mio. kr. i 2025 og frem.

Randers Naturcenter

I 2025 er der et nettobudget på 2,9 mio. kr. på området, som omfatter både drifts- og lønmidler.

Randers Naturcenter varetager naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune. Naturcenteret har mere end 50.000 brugere årligt.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio. kr. i 2025 og frem.

1.1.2 Veje og Trafik

I 2025 er der et budget på 171,9 mio. kr. på området, som omfatter både drifts- og lønmidler. Budgettet fordeler sig med 68,7 mio. kr. til vejvedligeholdelse og belægninger, 14,7 mio. kr. til vejrhændelser, 98,3 mio. kr. til kollektiv trafik og -9,9 mio. kr. til parkering.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen			
Vejvedligeholdelse og belægninger	69,4	-0,7	68,7
Vejrhændelser	14,7	0,0	14,7
Kollektiv trafik	104,1	-5,8	98,3

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Parkering	4,3	-14,1	-9,9
I alt	192,5	-20,6	171,9

Vejvedligeholdelse og belægninger

Samlet set er der på området vejvedligeholdelse og belægninger et budget på 68,7 mio. kr. i 2025.

Randers Kommune står for administration og drift af ca. 1.100 km kommuneveje. Vejdirektoratet har ansvar for Motorvej E45 og hovedlandevejene Randers – Hadsund, Randers – Grenå og Randers – Viborg.

Området varetager den overordnede planlægning og styring af belægninger, belysningsanlæg, renholdelse, trafiksikkerhed, skiltning, vejafvandingsanlæg mm.

Driftsafdelingen varetager udførelsen af en stor del af opgaverne på området, dog løses enkelte opgaver af eksterne entreprenører. Der er mellem Veje og Trafik (bestillerfunktion) og Driftsafdelingen (udførerfunktion) indgået aftale om drift og vedligeholdelse af vejene. Aftalen er baseret på et partnerskabssamarbejde.

Der er budgetteret med 5,2 mio. kr. til vejbidrag til Vandmiljø Randers. Med de planlagte klimainvesteringer i den kommende årrække vil anlægsinvesteringerne hos Vandmiljø Randers stige.

Udarbejdelsen af den nye spildevandsplan er forsinket i forhold til den oprindelige plan. Det vil på baggrund af den nye spildevandsplan blive lavet en revurdering af størrelsen på puljen til afledt drift i forbindelse med budget 2027-2030.

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2026 til forbedret vejvedligeholdelse. I 2025 er 0,9 mio. kr. reserveret til belægningen på asfalteringspladsen ved Ulvehøj. Der er desuden indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,7 mio. kr. i 2025, -1,2 mio. kr. i 2026, -1,7 mio. kr. i 2027 og -2,4 mio. kr. i 2028.

Vejrhændelser

I 2025 er der et budget på 14,7 mio. kr. på området.

Området koordinerer og bestiller vintertjenesten på de kommunale veje. Vintertjenesten udføres dels af Driftsafdelingen og dels af eksterne entreprenører. Udgifterne til vintertjeneste varierer meget fra år til år afhængigt af vinterens hårdhed.

Området dækker også over budget til andre vejrafledte udgifter. Andre vejrafledte udgifter kan f.eks. være udgifter til opsætning af flydespærre i forbindelse med forhøjet vandstand eller fjernelse af nedfaldne grene i forbindelse med store storme.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,2 mio. kr. i 2025 og frem.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Kollektiv trafik

I 2025 er der et budget på 98,3 mio. kr. på området. Området varetager opgaver indenfor busdrift, færge-drift på Randers fjord og Randers flyveplads. Budgettet fordeler sig med 96,1 mio. kr. til busdrift, 0,1 mio. kr. til flyvepladsen og 2,1 mio. kr. til færgedrift.

Hovedparten af budgettet til busdrift er afsat til køb af ydelser fra trafikskabet Midttrafik. Det er Midttrafik, som administrerer den lokale og regionale bustrafik, mens kommunen er bestiller af lokal kollektiv trafik. Midttrafik står for den daglige busdrift, varetager opgaver med udbud samt den detaljerede køreplanlægning, mens kommunen står for drift og vedligehold af stoppestedsudstyr og terminalområder. Som udgangspunkt bestiller og betaler regionen for den regionale trafik og kommunerne for den lokale trafik, herunder skolebuskørsel og handicapkørsel.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -1,6 mio. kr. i 2025 og frem.

Parkering

I 2025 er der et budget på -9,9 mio. kr. på området.

Området varetager parkeringskontrol på de kommunale parkeringspladser samt administration af parkeringsbilletordning på kommunale vejarealer. Økonomien på området består af indtægtsbudgetter på parkering og parkeringskontrol samt udgiftsbudgetter til parkeringskontrol, øvrige driftsudgifter samt afregning til staten på ca. 50% af parkeringsafgifterne.

I budget 2023-2026 blev der afsat 0,9 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til parkeringsstrategi. I budget 2025-2028 er det besluttet, at de afsatte midler til parkeringsstrategien skal anvendes til at udnytte de muligheder, der opstår rundt i byen for at optimere antallet af p-pladser.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,8 mio. kr. i 2025 og -0,9 mio. kr. i 2026 og frem.

1.1.3 Ejendomsservice

Ejendomsservice blev etableret i 2015 som en selvstændig aftaleenhed under miljø- og teknikudvalget med ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Energi og Projektering	2,3	-0,4	1,9
Teknisk Service, Vedligehold og Administration	135,1	-12,3	122,9
Rengøring og Intern Service	67,7	-1,6	66,0
I alt	205,1	-14,4	190,7

I 2025 udgør det samlede budget for Ejendomsservice 190,7 mio. kr.

Budgettet til bygningsdrift og -vedligeholdelse blev i 2015 overført til Ejendomsservice fra kommunens aftaleenheder samt fra forvaltningen. Princippet var, at når Ejendomsservice overtog en opgave, så fulgte

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

budgettet samtidig med. Dette princip anvendes fortsat, når der flyttes opgaver mellem aftaleenhederne og Ejendomsservice.

Det er missionen for Ejendomsservice at sikre de bedst mulige fysiske rammer for løsningen af kommunens kerneopgaver, samtidig med at værdien af de kommunale bygninger beskyttes. Visionen for Ejendomsservice er at skabe en professionel ejendomsforvaltning med en effektiv og sammenhængende indsats for arbejdet med kommunens bygninger, hvor brugerne og dermed kerneopgaverne altid er i centrum. Herudover er det en vision, at der er stærke faglige miljøer og løbende kompetenceudvikling af medarbejdere, hvor ved at bygningsvaretagelsen altid er i de bedste hænder.

Ejendomsservice har løbende taget nye opgaver ind i opgaveporteføljen og har udvidet med en række nye og mere specialiserede opgaver og specialkompetencer, herunder energioptimering, vagt og sikring (inklusive døgn-dækkende runderende vagter), låseservice, en kloakmesterfunktion, skadedyrsbekæmpelse, tilsyn af bygninger vha. droner mv. Herudover har byrådet med budget 2024- 2027 understreget, at Ejendomsservice har en central rolle som bygherrerådgiver i de kommende års kapacitetsudbygning.

Ejendomsservice arbejder i dag med afsæt i den seneste aftale for Ejendomsservice 2021-2024. Til aftalen er knyttet serviceleverancebeskrivelser og grænsefladebeskrivelser på alle direktørområder (dog er der ikke godkendt en grænsefladebeskrivelse på omsorgsområdet). Dermed er der entydigt fastlagt et serviceniveau for Ejendomsservice og samtidig præciseret, hvordan betalingsansvaret er fordelt mellem Ejendomsservice og forvaltningens respektive institutioner

Som en del af budgetmaterialet til budget 2025-2028 er fremlagt en analyse af Ejendomsservice. Analysen opstiller en række anbefalinger til fortsat udvikling af Ejendomsservice som funktion, som der skal arbejdes videre med - med særligt med fokus på en styrket dialog mellem Ejendomsservice og aftaleenhederne.

Ejendomsservice er organisatorisk opdelt i 3 sektioner; Energi og Projektering, Teknisk Service, vedligehold og administration samt Rengøring og Intern Service. Budgettet dækker primært forbrugsudgifter til el, vand og varme, husleje, rengøring, vedligeholdelse samt vagt og sikring. Yderligere indgår udgifter til løn til personale samt lejeindtægter fra udlejning af kommunale jorde og ejendomme.

Energi og Projektering

Energi og Projektering har et budget på 1,9 mio. kr. I Energi arbejdes med energistyring samt -optimering af kommunale bygninger. Projekteringsdelen omfatter rollen som bygherrerådgiver, herunder dialog med fagforvaltninger i forbindelse med skitsering, projektering og byggeledelse ved om- og tilbygninger af den kommunale bygningsmasse. Denne del finansieres via opkrævning af honorar for de enkelte projekter. Desuden arbejdes med arealoptimering, køb, salg, leje og udleje af bygninger.

De enkelte energiprojekter finansieres af anlægsmidler.

Teknisk Service, Vedligehold og administration

Teknisk Service, Vedligehold og Administration har et budget på 122,9 mio. kr. og omfatter ledelsen af størstedelen af kommunens tekniske servicemedarbejdere samt varetagelsen af drifts- og bygningsvedligehold af kommunens bygninger. Opgaverne omfatter også vedligehold af udenomsarealer samt snerydning på de belægnings- og grønne områder, der ligger i umiddelbar tilknytning til de kommunale bygninger (på selve matriklen). Budgettet omfatter herudover budget til leje og udleje af kommunale bygninger, forpagtning af kommunale arealer samt legepladsinspektion.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Budgettet vedrører desuden fælles administrationsudgifter herunder IT, kontorhold mv. Derudover indeholder budgettet løn til administrativt personale og chefløn samt fælles budgetpuljer herunder sparemål, realiseret besparelser mv.

De enkelte vedligeholdelsesprojekter finansieres af anlægsmidler.

Rengøring og Intern Service

Rengøring og Intern Service har et budget på 66,0 mio. kr. og omfatter ledelsen af størstedelen af kommunens rengøringsmedarbejdere samt varetagelsen af den daglig rengøring af de kommunale bygninger, herunder kvalitetsudvikling og -kontrol af den rengøring, der varetages af kommunens egne medarbejdere, samt tilsyn med de opgaver, der er udliciteret til eksterne leverandører.

Desuden varetages opgaver i relation til service- og runderingsvagt i kommunale bygninger, drift og vedligehold af brand- og tyveritekniske sikringsinstallationer, intern låseservicefunktion samt opgaver i relation til Rådhuservice (post, flytning, håndværkerhjælp til de øvrige kommunale funktioner på Laksetorvet, Gudenåcentret, Odinsgade, Vestergrave og Kasernen).

Endelig omfatter budgettet kantinedrift i administrationsbygningerne (Laksetorvet, Sundhedscentret og Kasernen) samt trykkeri.

I Ejendomsservices budget er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -2,9 mio. kr. i 2025, -4,0 mio. kr. i 2026, -4,2 mio. kr. i 2027 og -4,4 mio. kr. i 2028 og frem.

1.1.4 Driftsafdeling

I 2025 er der et budget på -5,6 mio. kr. på området.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling" inden for veje og grønne områder. Driftsafdelingen vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder. Herudover varetager Driftsafdelingen også opgaver med vinterberedskab og rottebekæmpelse.

Driftsafdelingen løser sine opgaver i en såkaldt "partneringmodel". Modellen er kort fortalt en tilpasset udgave af en Bestiller- Udfører- Modtagermodel (BUM-model), hvor Driftsafdelingen finansieres af de aftaler om arbejdsudførelse, som kommunens øvrige afdelinger indgår med den.

"Partneringmodellen" betyder, at Driftsafdelingens omkostninger skal modsvares af tilsvarende indtægter. Der er foretaget beregning af dels overhead, idet Driftsafdelingen trækker på centrale ressourcer som løn-administration, bogholderi, juridisk bistand mv., dels de indirekte omkostninger, som forrentning og afskrivning af Driftsafdelingens grunde og bygninger og omkostninger til tjenestemandspensionsforsikring.

Det er Driftsafdelingens ansvar at sikre, at kapaciteten målt i mandskab og maskinel løbende justeres til de opgavemængder, bestillerfunktionerne har mulighed for at finansiere.

Organisatorisk omfatter Driftsafdelingen også Kirkegårde, som er budgetlagt under det takstfinansierede område.

Der er ikke indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på Driftsafdelingens område. Effektiviseringsbidrag og besparelser indarbejdet i budgetterne under områderne Natur samt Veje og Trafik har imidlertid afledte konsekvenser i Driftsafdelingen i form af reducerede budgetter til bestillingsopgaver.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivinger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	395,4	395,4	395,4	395,4
Budgetaftale 2025-2028				
B25-28 aftale - Naturgenopretning videreført til og med 2026	0,0	1,2	0,0	0,0
B25-28 aftale - Vejvedligehold, løft i 2025 og 2026	1,0	1,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7
Budgetaftale tidligere år				
B2024-27 aftale - Afledt drift badesø 2026 og 2027	0,0	0,3	0,3	0,3
B2024-27 aftale - Naturgenopretning forlænges til 2025	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
B2024-27 aftale - Kollektiv bustrafik 2024	-5,6	-5,6	-5,6	-5,6
B2023-26 aftale - Konsulenter - forudsat reduktion	0,1	0,1	0,1	0,1
B2023-26 aftale - Parkeringsstrategi 2023-24	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Bevilling til drift af Myretuen (BY2024.04.29-156)	0,1	0,1	0,1	0,1
Ompl til anlæg - pulje til klima, natur og miljø	-1,2	0,0	0,0	0,0
Trepartsmidler 2024 og frem - udmøntning	0,1	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Boliger Kastanievej 12	0,2	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Vester Tværvej	0,2	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Botilbud Kastaniebo	0,0	0,0	0,0	0,0
Afledt drift - Vej- og stimodel R2023	0,0	0,0	0,0	0,0
Afledt drift - Nyvang, pavillon -korr af tidl. bevilling til afledt drift	0,2	-0,5	-0,5	-0,5
Ladestandere - driftsfinansieret anlæg (BY2024.08.24-312)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Køb af Hvidemøllevej 5 - driftsfinansieret (BY2024.02.26-89)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Ompl til Ejendomsservice - Botilbuddet Bredgade og Svalegangen	0,5	0,5	0,5	0,5
Ompl til Ejendomsservice - udvidelse af vagtopgaver, plejecentre	0,5	0,5	0,5	0,5
Ompl til Ejendomsservice - udvidelse af rengøringsopgaver	0,4	0,4	0,4	0,4
Ompl fra Ejendomsservice - tilbageførsel Markedsgade 16 ifm. ny driftsaftale	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ompl til Ejendomsservice - øvrige	0,1	0,1	0,1	0,1
Ompl fra naturområdet - stibelægning i parker	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
PL og øvrige ændringer	0,6	-0,6	-0,7	-0,7
<i>Ændringer fra budget 2024</i>				
Afledt drift, ES (Daginstitution Dronningborg, Huset Nyvang m.fl.)	1,7	2,1	2,0	2,0
<i>Ændringer fra budget 2023</i>				
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Driftsafdelingen	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Ejendomsservice	-0,5	-1,4	-1,4	-1,4
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Veje og Trafik	0,0	-0,7	-0,7	-0,7
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Natur og Miljø	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner	0,0	0,8	0,8	0,8
Langvang - ophør lejekompensation fra pulje fra 2026	0,0	-0,6	-0,6	-0,6
<i>Ændringer fra budget 2022</i>				
LC-korrektion – indsatsplanlægning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner	0,3	0,3	0,3	0,3
PL og øvrige ændringer	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	383,0	380,6	377,6	376,6

3.1 Budgetaftale 2025-2028

I budgetaftalen for 2025-2028 er området tilført samlet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2,2 mio. kr. i 2026.

Natur og Miljø

- Naturgenopretning. Puljen videreføres. Der er afsat 1,2 mio. kr. i 2026. Midlerne i 2026 søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Veje og Trafik

- Vejvedligehold, løft. Der er afsat 1,0 mio. kr. årligt i 2025 og 2026.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -6,9 mio. kr. i 2025, -9,1 mio. kr. i 2026, -9,8 mio. kr. i 2027 og -10,7 mio. kr. i 2028 og årene frem.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Natur og Miljø	-0,6	-1,2	-1,2	-1,2
Omlægning til mere vild naturpleje	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Administrativ reduktion, Grønne Områder	0,0	-0,6	-0,6	-0,6
Miljøområdet, besparelse på konsulentbistand	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Naturcenteret, effektive indkøb	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Veje og Trafik	-3,4	-3,9	-4,4	-5,2
Renhold Laksetorvet, renholdelsesniveau nedjusteres	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Færre skilte, geografisk vejvisning	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Trafiksikkerhed, besparelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Opsigelse programlicenser på vejområdet	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Nedtagning af reisetidsinformationsstandere	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Bustrafik, forhøjelse af prisen på pensionistkort	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Færge, reduktion driftstilskud	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Betalingsparkering, forhøjelse af takst med 2 kr./t.	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Renhold, reduktion i fejning af kørebanearealer	-0,2	-0,2	-0,4	-0,5
RenRanders, bortfald af kommunikationsindsats	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Vejbelysning, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Vejrabatter, mindre rabatklipping	0,0	0,0	0,0	-0,3
Vejafvandingsanlæg, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Øvrige faste belægnings, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Vintertjeneste, nedprioritering af stier og cykelstier	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Erhvervslicenser, prisforhøjelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
P-automater, nedlæggelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Ejendomsservice	-2,9	-4,0	-4,2	-4,4
Synlig rengøring (19 folkeskoler)	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Synlig rengøring (27 daginstitutioner)	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Rengøringsfrekvens reduceres for kontorer og lærerforberedelser	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Varme, temperatur sænkes 1 grad i kommunale bygninger	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Administrativ reduktion i Ejendomsservice	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5
Reduktion af timeforbrug, Vagt & Sikring	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Arealoptimering, yderligere besparelse	-0,3	-0,4	-0,6	-0,8
Reduktion, distriktsleder i teknisk service	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
Generel besparelse, Ejendomsservice	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Afskaffelse af papkrus (administrationsbygninger)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

I forbindelse med tidligere års budgetvedtagelser er der truffet beslutninger, som har indvirkning på ændringer i budget 2025-2028.

- B2024-27 aftale – Der er afsat 0,3 mio. kr. årligt til afledt drift af ny badesø på Nordre Fælled fra 2026 og frem
- B2024-27 aftale – Puljen til naturgenopretning forlænges til 2025. Der er afsat 1,2 mio. kr. i 2024 og 2025
- B2024-27 aftale – Der er afsat en pulje på 5,6 mio. kr. i 2024 til kollektiv bustrafik. Puljen skal dække udgifter til halvårseffekt og kompensation til vognmænd som følge af ny kollektiv trafikplan
- B2023-26 aftale – Forlængelse af reduktion på konsulenttydelser på 0,1 mio. kr., ophører i 2025.
- B2023-26 aftale – Der er afsat 0,9 mio. kr. til realisering af kommunens parkeringsstrategi i 2023 og 2024

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er i løbet af 2024 givet tillægsbevillinger, som har indvirkning på budget 2025 og frem.

- Der er i 2024 givet budget til drift af Myretuen på 0,1 mio. kr. årligt
- I budget 2024-2027 blev der givet 1,2 mio. kr. til naturgenopretning. Midlerne er omplaceret fra drift til anlæg, da bevillingen oprindeligt er givet som anlæg.
- Der er tilført budget til Ejendomsservice for afledt drift på 0,6 mio. kr. i 2024 og 0,9 mio. kr. i 2026 og frem til driftsvedligehold, rengøring, alarm og sikring mv. Det vedrører Boliger Kastanievej 12, Vester Tværvej, Botilbud Kastaniebo. Desuden er der sket korrektion af tidligere bevilling til afledt drift vedrørende Nyvang.
- Der er i 2024 tilført budget til Veje og Trafik for afledt drift på 0,04 mio. kr. vedrørende Vej- og stimodel.
- Der er omplaceret budget mellem Ejendomsservice og andre forvaltninger. Det vedrører 0,5 mio. kr. til Botilbuddet Bredgade og Svalegangen, 0,5 mio. kr. til udvidelse af vagtopgaver på plejecentre, 0,4 mio. kr. til udvidelse af rengøringsopgaver, samt -0,5 mio. kr. vedrørende tilbageførsel for Markedsgade 16 i forbindelse med ny driftsaftale samt 0,1 mio. kr. for øvrige.
- Der er omplaceret 0,1 mio. kr. årligt fra Veje og Trafik til kultur vedrørende stibelægning i parker

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

- Der er udmøntet treparts midler for 0,1 mio. kr. i 2025 og 0,2 i 2026 og frem
- Etablering af ladestanderinfrastrukturen finansieres som et driftsfinansieret anlæg ved omplacering af budget fra drift til anlæg på 1,0 mio. kr. årligt
- I forbindelse med kommunens køb af Hvidemøllevej 5A, har Ejendomsservice fået budget til lejeindtægter og driftsudgifter svarende til netto 0,3 mio. kr. årligt.

3.5 PL og øvrige ændringer

Ændringer fra budget 2024

- Der er afsat midler til afledt drift af ny daginstitution i Dronningborg på 1,6 mio. kr. fra 2025 samt afledt drift til Huset Nyvang. Sidstnævnte er tilbageført i 2026 med korrektion i budget 2025-2028.

Ændringer fra budget 2023

- Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023. Der er i budget 2023-2026 indarbejdet effektiviserings- og besparelseskatalog på 0,8 mio. kr. i 2023, -1,9 mio. kr. i 2024, -2,9 mio. kr. i 2025 og -4,5 mio. kr. i 2026.
- Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner. Afdrag på investeringer i maskiner foretaget i Driftsafdelingen i henholdsvis 2019 og 2020 med en levetid på 7 år ophører i henholdsvis 2025 og 2026, hvorfor budgettet tilbageføres.
- Langvang - huslejekompensation fra pulje bortfalder i 2026. Bevillingen vedrører Ejendomsservice
- Lov og cirkulæreprogram fra tidligere år

Ændringer fra budget 2022

- Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner. Afdrag på investeringer i maskiner foretaget i Driftsafdelingen i henholdsvis 2019 og 2020 med en levetid på 7 år ophører i henholdsvis 2025 og 2026, hvorfor budgettet tilbageføres.

PL og øvrige ændringer

- Der er PL og øvrige ændringer på -0,1 mio. kr. i 2025 og -0,3 mio. kr. i 2026 og frem.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter to aftaleenheder:

- Ejendomsservice
- Driftsafdelingen (inklusiv kirkegårde)

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

4.2 Takster og nøgletal

Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via [randers.dk](https:// randers.dk)

Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via [randers.dk](https:// randers.dk)

5. Anlægsprojekter

På anlægsområdet er der i budgetperioden afsat midler under områderne Natur og Miljø, Veje og Trafik samt Ejendomsservice. Der henvises til anlægsskemaerne nedenfor for en uddybende beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Infrastruktur, koordinering/styring (1)	1,0	1,0	1,0	1,0
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	6,5	6,5	6,5	6,5
Bygningsvedligehold	60,7	60,7	60,7	60,7
Pulje til energibesparende foranstaltninger (2)	17,5	17,5	17,5	17,5
Naturforvaltningsprojekter (3)	3,6	3,6	3,6	3,6
I alt	89,3	89,3	89,3	89,3

(1) Jf. Budgetaftale 2023-2026 samt BY 27/3-2023, pkt. 81 afsættes årligt budget til infrastruktur, projektledelse og koordinering med henholdsvis 0,4 mio. kr. til infrastrukturprojekter (finansieret af infrastrukturplan samt 0,6 mio. kr. til Klimabroen (finansieret af opsparing til Klimabroen)

(2) Energibesparende foranstaltninger er låneberettigede

(3) Naturforvaltningsprojekter: 0,5 mio. kr. er årligt flyttet til drift af vandløbsindsatsen jf. BY 12/9-2022, pkt. 311

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Bygningsvedligehold, pulje

Bevillingsprogramnummer: 9255100001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	51.921	54.295	58.342	60.707	225.264
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	51.921	54.295	58.342	60.707	225.264

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	51.921	0	51.921	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	51.921	0	51.921	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune råder over mere end 500.000 etage-m² spredt på mere end 300 lokaliteter, som Udvikling, Miljø og Teknik (Ejendomsservice) står for vedligeholdelsen af.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold dækker udgifterne til den planlagte, større bygningsvedligeholdelse af bygningerne og omfatter udvendigt og indvendigt bygningsvedligehold samt vedligehold af tekniske installationer samt kloak og dræn.

Udvendigt bygningsvedligehold omfatter under et det, der kaldes klimaskærmen. Det vil sige alle udvendige bygningsdele som f.eks. tag, facader, døre, vinduer, fundamenter o.l.

Indvendigt bygningsvedligehold omfatter bl.a. planlagt malerarbejde på vægge og lofter og udskiftning af gulvbelægninger.

Tekniske installationer omfatter vand-, varme- og sanitetsinstallationer samt ventilation, elevatorer, handi-caplifte og belysning på og i bygningen.

Prioriteringen af vedligeholdelsesopgaverne tager udgangspunkt i en byggefaglig vurdering, samt kendskab til de individuelle lokale behov. Overordnet er det afgørende hensyn at sikre bygningernes funktionalitet, samt at de sikkerhedsmæssige forskrifter efterleves.

Herefter prioriteres:

- Vedligehold af klimaskærm (bl.a. tage, vinduer, døre og facader)
- Tekniske anlæg (bl.a. vand-, varme- og sanitetsinstallationer)

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

- Klimaskærm på daginstitutioner, skoler, plejehjem og bosteder prioriteres først, hvorefter administrationsbygninger og kulturområdet prioriteres.
- Vedligehold af indvendige overflader og bygningsdele, herunder det visuelle og æstetiske, men også levetidsforlængende opgaver.

Der foretages løbende bygningssyn på alle bygninger baseret på en behovsvurdering. Forvaltningen er i gang med at implementere et nyt pointsystem i henhold til KL's nøgletalssamarbejde. Forventningen er, at der i 2025 vil foreligge en ny samlet vurdering af kommunens bygningsmasse på baggrund af det nye pointsystem.

Bygningernes generelle vedligeholdelsesstand betyder, at der er et stort og stigende behov for akut vedligehold. Beløbet der afsættes til akut vedligehold stiger derfor årligt, hvorved der, alt andet lige, løbende bliver færre midler at prioritere til planlagt vedligehold, som også kan kategoriseres som forebyggende bygningsvedligehold.

I den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. Fra og med 2028 udgør budgettet 60,7 mio. kr. I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold i 2024 og 2025. Dette løft videreføres i 2026 med 5,2 mio. kr.

Randers kommune har et mål om at alle kommunale ejendomme har udfaset fossile kilder som opvarmingsform i 2030. Med den ovenfor gennemførte videreførelse af løftet af budgettet til bygningsvedligehold kan udgifterne forbundet med den forestående udrulning af fjernvarme til kommunale bygninger finansieres herfra.

Som følge af forventet merforbrug i 2023 grundet investeringer i fremrykkede projekter er der fremrykket budget til 2023. Der er fremrykket 6,5 mio. kr. fra hvert af årene 2024-2026 svarende til i alt 19,5 mio. kr.

I den daglige drift er der løbende fokus på optimering med henblik på at mindske skader på de kommunale bygninger og derved mindske udgifterne til akut opstået vedligehold.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Energibesparende foranstaltninger, pulje

Bevillingsprogramnummer: 9255100002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	17.513	17.513	17.513	17.513	70.054
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	17.513	17.513	17.513	17.513	70.054

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	17.513	0	17.513	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	17.513	0	17.513	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Udvikling, Miljø og Teknik (Ejendomsservice) står for energioptimering af i alt ca. 500.000 etage-m² i kommunale bygninger.

Energipuljen anvendes til investeringer i energibesparende foranstaltninger. Kravet er, at investeringerne er rentable og anvendes til energioptimering af belysning, varmeanlæg inkl. udfasning af fossile brændsler, etablering af CTS (varmestyring), optimering af ventilationsanlæg, tekniske anlæg, bygninger med mere.

Ved renovering af tekniske anlæg søges der generelt løsninger, som er medvirkende til nedsættelse af energiforbruget, og der investeres i energioptimering i forbindelse med ombygninger, istandsættelser med mere.

Alle offentlige bygninger over 50 m² er blevet energimærket i 2018-2020. Energimærkerne bruges som guide til prioritering af energiprojekterne, så midlerne anvendes, hvor den største energibesparende effekt kan opnås. I de kommende år, skal der indhentes nye energimærker.

Der forventes overførsler på 51,9 mio. kr. fra 2024 til 2025. Disse midler indgår i planlagte projekter i perioden 2025-2028. Der forventes således et årligt investeringsniveau på ca. 25 mio. kr. i perioden 2025-2028. Efter 2028 forventes gennemført projekter svarende til rådighedsbeløbet.

Energiprojekterne samtænkes så vidt muligt med andre aktuelle projekter, hvor midlerne kan kombineres med vedligeholdelsesmidler og lignende.

Alle anlægsbevillingerne til energibesparende foranstaltninger er lånefinansieret.

Herudover har forvaltningen fokus på at søge midler fra den statslige tilskudspulje til energiforbedringer og digitale løsninger i regionale og kommunale bygninger. I 2022 har Randers Kommune fået tilsagn på i alt 4,512 mio. kr.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

I 2025 forventes udført projekter for 25 mio. kr. Investeringen omfatter følgende:

- Belysning: 4,0 mio. kr. (bedre indeklima mm.)
- Ventilation: 4,0 mio. kr. (bedre indeklima mm.)
- Vandprojekter: 1,0 mio. kr. (reduktion af vandforbrug)
- Varmekonvertering: 7,0 mio. kr. (udfasning fossilt brændsel)
- CTS: 2,0 mio. kr. (varme styring)
- Isoleringsprojekter: 2,0 mio. kr.
- Ny teknologi: 1,0 mio. kr.
- Ad hoc projekter: 4,0 mio. kr. (projekter der opstår i løbet af året)

Projekterne vil blive fordelt jævnt på alle bygningstyper.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Brandteknisk gennemgang

Bevillingsprogramnummer: 9255100008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Nye regler medfører, at brandsyn fremadrettet skal foretages ud fra de driftsmæssige krav, der er stillet i medfør af bygningsreglementet. Kravene gælder for såvel nybyggeri som for eksisterende byggeri. Som følge af de nye regler må der imødeses behov for ombygninger og andre bygningsmæssige tilpasninger. Der er tale om en gennemgang af hele bygningsmassen.

Der er tidligere foretaget en total bygningsgennemgang af ældreboliger, plejeboliger og bosteder, hvorfor der primært forventes behov for tilpasning af bygninger, hvor der er børn til stede.

Der er på den baggrund afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. i budgetperioden – fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2027 - for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Brandteknisk gennemgang

Bevillingsprogramnummer: 9255100008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Nye regler medfører, at brandsyn fremadrettet skal foretages ud fra de driftsmæssige krav, der er stillet i medfør af bygningsreglementet. Kravene gælder for såvel nybyggeri som for eksisterende byggeri. Som følge af de nye regler må der imødeses behov for ombygninger og andre bygningsmæssige tilpasninger. Der er tale om en gennemgang af hele bygningsmassen.

Der er tidligere foretaget en total bygningsgennemgang af ældreboliger, plejeboliger og bosteder, hvorfor der primært forventes behov for tilpasning af bygninger, hvor der er børn til stede.

Der er på den baggrund afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. i budgetperioden – fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2027 - for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Etablering af ladestandere, kommunale

Bevillingsprogramnummer: 9255120001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	2.044	2.044	0	0	6.088
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	2.044	2.044	0	0	6.088

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.08.2024	6.000	0	6.000	312 Lade-stander infrastruktur
10.10.2024	88	0	88	396 B25 Prisfremskrivning Budget 2025-2028
I alt	6.088	0	6.088	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

For at understøtte kommunens vision om klimaneutral transport og bidrage til realiseringen af Klimaplanens målsætning om, at 75% af kommunens egne biler er drevet af el/brint senest i 2030, etableres der en ladestanderinfrastruktur til opladning af kommunens elbiler.

Ladestanderne etableres ved de enkelte kommunale bygninger, så opladning af kommunens elbiler kan ske nemt, effektivt og økonomisk fordelagtigt.

Etableringen af ladestanderinfrastrukturen sker over en treårig periode fra 2024 til 2026 som et driftsfinansieret anlæg (BY 26/8-2024, pkt. 312).

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Naturforvaltningsprojekter

Bevillingsprogramnummer: 9258200001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	3.628	2.095	3.628	3.628	12.980
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	3.628	2.095	3.628	3.628	12.980

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	3.628	0	3.628	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	3.628	0	3.628	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune skal sikre rent drikkevand, sikre naturen og fremme mere natur. De afsatte midler anvendes til gennemførelse af projekter målrettet:

- beskyttelse af drikkevandet
- naturpleje og Natura2000 indsatser
- etablering og renovering af naturfremmende rekreative anlæg
- etablering og renovering af naturarealer
- etablering af afgrænsningsmuligheder på naturarealer

Miljø- og teknikudvalget orienteres en gang årligt, om de konkrete projekter, som igangsættes.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Naturgenopretning

Bevillingsprogramnummer: 9258200004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.820	1.200	0	0	0	6.020
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	4.820	1.200	0	0	0	6.020

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
18.01.2021	2.720	0	2.720	13 Naturgenopretning af vandløb
26.06.2023	900	0	900	BK2023.03 Budgetforlig 2023-26 fra drift
31.03.2024	1.200	0	1.200	BK2024.03 Budgetforlig 2024-2027 fra drift
10.10.2024	1.200	0	1.200	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	6.020	0	6.020	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Midler er afsat til at sikre gennemførelsen af naturgenopretningsprojekter målrettet:

- Etablering af ny natur i form af heder, overdrev, rigkær, moser, urørt skov m.m.
- Forbedring og beskyttelse af eksisterende natur med højt naturindhold
- Etablering af ny vådnatur i form af vandløb og søer
- Etablering og beskyttelse af Marin natur i Randers Fjord
- Tiltag der understøtter implementeringen af Gudenåplanen

Projekterne indgår i den årlige oversigt til byrådet.

I budgetaftalen er der på driftsbudgettet givet 1,2 mio. kr. i 2026 til videreførelse af naturgenopretningen. Midlerne søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Gudenåstien

Bevillingsprogramnummer: 9258200006

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.140	0	0	0	0	4.140
Indtægter	0	-2.000	0	0	0	-2.000
I alt	4.140	-2.000	0	0	0	2.140

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
18.12.2023	4.140	-2.000	2.140	411 Realisering af Gudenåstien/tilskud
I alt	4.140	-2.000	2.140	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Gudenåen skærer sig smukt og livgivende gennem hele det østjyske – og ender smukt i Randers. Det er en å med mange fortællinger, spændende historie og stor betydning for hele livet omkring.

Dette fantastiske aktiv for Randers – og kommunerne åen i øvrigt løber igennem – kan gøres endnu mere tilgængelig for alle danskere. Dette ligger i den fælles vision, som alle Gudenå-kommunerne har formuleret i fællesskab. Visionen er at etablere en 170 km lang vandrerute fra kilde til fjord.

Det samlede projekt for alle kommunerne beløber sig til godt 50 mio. kr., hvoraf ca. 4 mio. kr. vedrører sti i Randers Kommune. Der er reserveret 1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til finansiering af Gudenåstien under forudsætning af, at der sikres finansiering til den anden halvdel af udgiften fra eksterne parter. Denne finansiering er sikret og projektet forventes gennemført i 2024 og 2025.

Det er ønsket at understøtte en øget turisme i Randers. Vandring som ferieform er i vækst, og her skal Randers være med helt fremme. En samlet Gudenåsti fra åens udspring til Randers Midtby vil understøtte fortællingen om Randers som et naturskønt område til glæde for ikke kun kommunens borgere, men også kommende turister.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Vand- og naturgenopretningsprojekter

Bevillingsprogramnummer: 9258200007

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.800	2.400	2.400	2.400	0	12.000
Indtægter	-4.800	-2.400	-2.400	-2.400	0	-12.000
I alt	0	0	0	0	0	0

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
30.01.2023	12.000	-12.000	0	15 Vand- og naturgenopretningsprojekter
I alt	12.000	-12.000	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Anlægsbevillingen er afsat til gennemførelse af lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter i Randers Kommune. Kommunen gennemfører projekterne og staten refunderer efterfølgende udgifterne, når projekterne er afsluttet og afrapporteret. Kommunen afholder derved et udlæg. Udgifter og indtægter kan være forskudt mellem årene.

Udgifterne omfatter forundersøgelser, projektering og gennemførsel. Staten refunderer kommunens udgifter til gennemførsel af projekterne i 2 faser.

- Efter 1 fase, når forundersøgelsen er gennemført
- Efter 2 fase, når projektet er gennemført og dokumenteret.

Det forventes, at Randers kommune skal gennemføre omkring 15 vand- og naturgenopretningsprojekter finansieret af staten i perioden 2023 – 2027.

Antallet kan stige frem mod 2027 som følge af den grønne Trepert, som løber frem til 2030.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Badesø Nordre Fælled

Bevillingsprogramnummer: 9258200008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	3.000	4.000	0	0	0	7.000
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	3.000	4.000	0	0	0	7.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
17.06.2024	850	0	850	259 Forberedelse af rådgiverudbud
I alt	850	0	850	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

På baggrund af en ansøgning om støtte til projektet "Spring ud i det" omhandlende en badesø med tilhørende naturområde på Nordre Fælled har A.P. Møller fonden givet tilsagn om en bevilling på 37 mio. kr. til projektet. Det er en forudsætning for bevillingen, at Randers Kommune finansierer projektet med 7 mio. kr., og at Randers Kommune står for den fremtidige drift af badesøen.

Før badesøens endelige realisering skal der foretages supplerende undersøgelser af jordbundsforholdene og vandbalancen for bl.a. at sikre, at der er tilstrækkeligt med vand. Forundersøgelserne er udvidet med sikring af sundhed og badevandskvalitet og projektet vil ikke kunne igangsættes før end 2025. Det endelige projekt for badesøen fremlægges til politisk godkendelse, når resultaterne af undersøgelserne foreligger.

Tiltrækningen af en så stor investering er til gavn for Randers Kommunes positive udvikling. I budgetaftale 2024-2027 er der derfor afsat 7 mio. kr. til realisering af projektet fordelt med 3 mio. kr. i 2024 og 4 mio. kr. i 2025. Det må forventes, at anlægsprojektet vil løbe ind i 2026 og 2027.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Diverse vejprojekter, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	367	2.084	2.084	2.084	6.618
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	367	2.084	2.084	2.084	6.618

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Rammebeløb til diverse udbygnings- og vedligeholdelsesprojekter på vejnettet. Det kan f.eks. være trafik-sikkerhedsprojekter, kapacitetsforbedringer og lignende.

Rammen udmøntes hvert år til konkrete anlægsprojekter i 2. halvdel af året. Det er typisk projekter, hvor det af trafiksikkerhedsmæssige eller kapacitetsmæssige årsager er nødvendigt at foretage fysiske ændringer på vejnettet.

I årene 2024 og 2025 er rammen reduceret med 2 mio. kr. årligt, da disse midler er indgået i finansieringen af budgetaftalen for 2022-2025.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Sikre skoleveje mv., ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Rammebeløb afsat til gennemførelse af trafikikkerhedsprojekter f.eks. på skoleveje.

Rammen udmøntes hvert år i 3-5 mindre fysiske projekter. Projekterne prioriteres ud fra en lang liste med ønsker om trafikikkerhedsfremmende foranstaltninger. Til brug for prioritering af disse midler har forvaltningen gennemgået mere end 100 henvendelser med ønsker fra borgere om hastighedsdæmpning, henvendelser fra kommunens skoler om trafikikkerhedsmæssige problemstillinger på skoleveje samt særlige lokaliteter, hvor der kan konstateres trafikikkerhedsmæssige problemstillinger.

På baggrund af en helhedsvurdering har forvaltningen udpeget de henvendelser med ønsker og andre projekter, hvor der fagligt set er størst potentiale for at forbedre trafikikkerheden. I forbindelse med gennemgangen af de mange henvendelser fra borgere har forvaltningen tillige vurderet, om nogle af disse skal tilbydes at finansiere ønskerne selv.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Anlæg af cykelstier, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800003

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Miljø- og teknikudvalget har på mødet den 9. marts 2020 vedtaget en overordnet strategi for cykelstinet. I strategien er der udpeget et stinet efter funktion, som grundlag for udarbejdelse af den nye cykelstiplan. Cykelstier og -faciliteter er inddelt i 3 nedenstående funktioner:

1. Hovedstier
2. Skolekorridorer
3. Rekreative stier

Hovedstier ligger langs trafikveje. På trafikveje i by med cykelstier kører der typisk mere end 5-7.000 køretøjer i døgnet. På landet har trafikvejene med cykelstier mere end 2-5.000 køretøjer i døgnet. Hovedstier kan være afmærket med cykelbaner, som 2 minus 1 veje eller anlagt med cykelstier.

En skolekorridor er defineret som en rute, hvor der er faciliteter, som understøtter børn i at transportere sig selv mellem hjem og skole. En skolekorridor kan være veje, hvor den tilladte hastighed er 40 km/t med fartdæmpere. Der kan være lyskryds eller krydsningsheller, hvor eleverne skal krydse trafikveje. Der kan være skolepatrulje. En skolekorridor vil ikke altid være den mest direkte vej, og der kan være steder, hvor det vil være nødvendigt, at eleven trækker med cyklen på fortov eller cykelsti på en kort strækning.

I byer med skole er der udpeget skolekorridorer mellem skolen og de enkelte bydele inden for skoledistriktet. På landet mellem byer med over 200 indbyggere er der udpeget en skolekorridor frem til distriktets skole.

Skolekorridoren vil typisk være en rute ad eksisterende veje, som afhængig af vejenes vejklasser vil have cykelfaciliteter svarende til trafikmængden og hastigheden på vejene. 2 minus 1-veje kan anvendes på mange mindre veje på landet.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Rekreative stier i eget tracé ligger separat i naturen mellem byer og kan have skiltning med regionale og nationale ruter. De rekreative stier bruges af fx pendlere og fritidscyklister. Oftest er de rekreative stier grusstier uden belysning.

Rekreative veje er mindre veje, som med skiltning i sommerhalvåret kan anvendes til at vise trafikanter, at smalle veje med under 500 køretøjer i døgnet benyttes af cyklister og gående på vejen.

Ud over de stier der i forslag til strategien tildeles en kategori, vil der være stier, som fungerer som interne fordelingsstier i boligområder eller lignende. Disse stier er primært anlagt i forbindelse med byggemodning af de enkelte områder eller som sekundære rekreative stier. Det foreslås, at disse stier ikke er en del af cykelstiplanen.

Skolekorridorer har været drøftet med hver enkelt folkeskole i kommunen i løbet af foråret 2020.

I forbindelse med arbejdet med skolekorridorer er der kortlagt manglende cykelfaciliteter i korridorerne. Denne kortlægning danner sammen med en kortlægning af manglende cykelstier i hovedstinettet grundlag for at prioritere de afsatte midler i rammen til anlæg af cykelstier. Rammen udmøntes hvert år i 1. kvartal.

I budgetaftalen 2023-2026 er der afsat 1,4 mio. kr. i 2023 og 1,2 mio. kr. årligt i årene 2024-2026 og frem til flere cykelstier med særligt fokus på sikre skoleveje.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds

Bevillingsprogramnummer: 9258810031

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.616	-1.100	0	0	0	1.516
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.616	-1.100	0	0	0	1.516

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.06.2023	2.616	0	2.616	Etablering af signalanlæg
10.10.2024	-1.100	0	-1.100	Besparelse, ikke kryds, kun mindre ændring
I alt	1.516	0	1.516	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet vedtog i budgetaftalen 2022-2025, at ombygge krydset fra dets nuværende form, med vigepligtsregulering til signalreguleret kryds og besluttede på byrådsmødet d. 26. juni 2023 at give en anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til gennemførelse af projektet.

Forvaltningen har i efteråret 2023 gennemført analyser af trafikken i krydset Hobrovej – Helstedvej/Enghøj Allé i samarbejde med en ekstern rådgiver. Dette mandede ud en anbefaling om ikke at etablere et signalanlæg i krydset, men derimod at lave mindre geometriske tilpasninger.

Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej, og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Forvaltningen er i gang med projekteringen af dette sammen med en rådgiver og det forventes at anlægsarbejderne igangsættes og afsluttes medio 2025.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Infrastruktur, koordinering/styring

Bevillingsprogramnummer: 9258810040

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
27.03.2023	1.000	0	1.000	81 Projektledelse og koordination
12.10.2023	1.000	0	1.000	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	1.000	0	1.000	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	3.000	0	3.000	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Med budgetaftale 2023-2026 blev der afsat ressourcer fra de eksisterende og kommende infrastrukturprojekter til ekstra bemanning til koordinering og styring af projekterne, herunder til opgaver knyttet til inddragesprocesser, kommunikation og analysearbejde. De ekstra ressourcer finansieres af anlægsbudgetterne til de konkrete infrastrukturprojekter. Der kan prioriteres op til 1 mio. kr. årligt til arbejdet.

Byrådet besluttede på mødet den 27. marts 2023, at der til koordinering og styring af infrastrukturprojekterne gives et rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. årligt finansieret af infrastrukturpuljen og et rådighedsbeløb på 0,6 mio.kr. årligt finansieret af de afsatte midler til opsparing til Klimabroen.

I budgetaftalen for 2025-2028 er infrastrukturpuljen nulstillet. Finansieringen til dette projekt er dog bibeholdt.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Støjafskærmning i Helsted

Bevillingsprogramnummer: 9258810041

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	6.643	0	0	0	8.643
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	6.643	0	0	0	8.643

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.02.2024	8.500	0	8.500	64 E45 ved Helsted, støjskærm
10.10.2024	143	0	143	396 B25 Prisfremskrivning Budget 2025-2028
I alt	8.643	0	8.643	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I samarbejde med Vejdirektoratet skal der etableres en 7 m høj støjskærm fra Viborgvej og op til Svejstrupvej. Vejdirektoratet finansierer anlæggelsen af støjskærmen fra Viborgvej og op til Campen auktioner. Strækningen fra Campen auktioner og op til Svejstrupvej finansieres af Randers Kommune.

I forbindelse med budget 2018-2021 blev der i 2018 afsat 2,0 mio. kr. til kommunal medfinansiering af statens indsats for at dæmpe trafikstøjen fra E45 gennem Randers. I budgetaftale 2024-2027 blev der reserveret yderligere 6,5 mio. kr., så der er sikkerhed for, at støjafskærmningen kan etableres. Dermed er der i alt afsat 8,6 mio. kr. til Randers kommunes andel af projektet.

Projektet er udbudt i samarbejde med Vejdirektoratet primo 2024 og anlægsarbejderne blev opstartet medio 2024 og forventes afsluttet medio 2025.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Cykelsti langs Hammelvej

Bevillingsprogramnummer: 9258810042

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	1.200	10.000	800	0	0	12.000
Indtægter	-100	-500	-5.000	-400	0	-6.000
I alt	1.100	9.500	-4.200	-400	0	6.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
25.09.2023	12.000	-6.000	6.000	322 Cykelsti langs Hammelvej
I alt	12.000	-6.000	6.000	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Projektet med etablering af cykelstier langs Hammelvej har til formål at skabe mere sikre forhold for cykeltrafik mellem Randers og Værum. Projektet vil henvende sig både til cyklende pendlere, skoleelever, brugere af Ulvehøj Idrætscenter i Haslund og fritidsaktiviteter i Værum. Samkørselsplads, superstoppested for x-busser, skole og fritidsaktiviteter vil blive stimæssigt forbundet med landsbyen Værum til gavn for mange daglige brugere af disse faciliteter. Den trafikfarlige skolevej mellem Værum og Haslund fjernes, så skoleelever kan blive selvtransporterende

Vejdirektoratet har i juni 2022 meddelt tilsagn om støtte på 6 mio. kr. til cykelprojektet "Cykelstier langs Hammelvej" svarende til 50 pct. af projektets budget.

Byrådet vedtog på byrådsmødet den 25. september 2023 at give et rådighedsbeløb og anlægsbevilling til en udgift på 12 mio. kr. og en indtægt på 6 mio. kr. i perioden 2023-2027. Nettoudgiften på 6,0 mio. kr. finansieres af rammen til anlæg af cykelstier.

Forvaltningen er i gang med projekteringen. Projektet vurderes at tage 3 år. Projektets tidsplan løber fra 1. september 2023 til 31. august 2026.

Miljø- og teknikudvalget - skattefinansieret

Del 2

Anlægsprojekt: Udbyhøjfærge - dokning

Bevillingsprogramnummer: 9258820004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	0	2.500	0	0	2.500
Indtægter	0	0	-1.250	0	0	-1.250
I alt	0	0	1.250	0	0	1.250

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune varetager driften af Randers Fjord Færgesfart ifølge driftsoverenskomst mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune. Drifts- og anlægsudgifter finansieres af kommunerne med 50% fra hver kommune.

Udbyhøj kabelfærge skal rutinemæssigt renoveres i tørdok hvert 4. år. Næste forventede dokning er således i 2026.

I forbindelse med dokning udføres sædvanligvis rensning og maling af bund, maling af skrog og aptering, renovering af fendersystem/broklapper, eftersyn af søventiler/blokma-kølere/zinkklodser samt diverse rutinemæssige eftersyn i henhold til Søfartsstyrelsens krav. Herudover renoveres motorer og wirespil/landstrømspil samt det hydrauliske system til broklapper/landstation til opstramning af wirer.

Samlet udgift til dokning forventes at udgøre 2,5 mio. kr., hvoraf Randers Kommunes udgift er 1,25 mio. kr.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen er kendetegnet ved, at de enkelte delområder er finansieret af brugerne via takstbetaling. Områderne er Rottebekæmpelse og Kirkegårde, som begge er indenfor den kommunale serviceramme, samt Affald og Genbrug, som er et brugerfinansieret område udenfor servicerammen. Takstfinansiering indebærer, at der på det enkelte område over tid skal være balance mellem udgifter og indtægter fra taksterne.

Fakta	
Antal rolleanmeldelser (2023):	3.365 stk.
Rottespærrer kommunale institutioner:	249 stk.
Intelligente fælder:	1.200 stk.
Antal rottefængere	6 stk.
Kommunale kirkegårde:	2 stk.
Areal kirkegårde:	18 ha.
Restaffald pr. borger (2023):	122 kg.
Årlig affaldsudgift for typisk enfamilieshus (2024):	2.753 kr.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Miljø og teknik, takstfinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	0,2	0,2	0,2	0,2
Rottebekæmpelse	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirkegårde	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden for servicerammen	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Affald og Genbrug	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
I alt	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Rottebekæmpelse

Det er en kommunal opgave at foretage en effektiv rottebekæmpelse, hvilket tillige omfatter opsætning af rottespærre mv. Da området primo 2024 havde en opsparing i kommunekassen på 1,0 mio. kr. er der budgetlagt med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. Det betyder, at indtægter fra brugerbetalingen er budgetlagt med 8,0 mio. kr., mens udgifterne er budgetlagt til 8,2 mio. kr. Indtægten fra gebyrbetaling er dermed fastholdt på samme niveau som i 2023 og 2024.

Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under aftaleenheden Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Byrådet besluttede i 2011, at kirkegårdene skulle være 100% takstfinansieret.

Tabellen viser, at der budgetteres med balance mellem indtægter og udgifter, og at kirkegårdene dermed ikke påvirker kommunens skattefinansierede område. Udgifterne til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret med 10,9 mio. kr. inklusiv hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 0,9 mio. kr. Indtægterne fra takstbetaling er budgetteret med 10,9 mio. kr., og taksterne skal dermed dække samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser.

2.1.2 Uden for servicerammen

Affald og Genbrug

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er et brugerfinansieret område. Affaldsområdet er organisatorisk delt i indsamlingsordninger, affaldsterminalen samt genbrugspladser.

Tabellen viser, at der i 2025 til 2028 er budgetlagt med nettoindtægter for 13,0 mio. kr. årligt. Driftsbudgettet afspejler målsætningen om dels afvikling af områdets gæld til kommunekassen senest i 2025, dels afdrag af anlægsinvestering på 46 mio. kr. til nye beholdere og ombygning af undergrundsstationer (BY 27-02-2023, pkt. 45). Der er budgetteret med samlede årlige indtægter for 176,4 mio. kr., mens udgifterne udgør 163,4 mio. kr.

Budgetlægningen for 2025 tager afsæt i, at levering af renovationsydelser til private husstande skal være momsfrit.

2.2 Anlæg

Der er ingen anlægsbevillinger på det takstfinansierede område i budget 2025-2028.

3. Aktuell økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuell status

Taksten for rottebekæmpelse blev indtil 2023 opkrævet over ejendomsskatten, som en årligt fastsat promille af ejendomsværdien. Boligforliget Tryghed om boligbeskatningen betød imidlertid, at opkrævning af ejendomsskat i 2024 overgik til staten, mens opkrævning for rottebekæmpelse forblev en kommunal

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

opgave. Samtidig kom der i 2024 nye regler for fordeling af omkostningerne til rottebekæmpelse hvorefter gebyret skulle fastsættes som en pris pr. bygnings m² (antal m² i BBR-registret). Fordelingsmetode har vist sig uhensigtsmæssig og er i 2025 blevet justeret for at opnå en mere jævn fordeling af omkostningerne, herunder at mindske gebyret for de største ejendomme, samtidig med at gebyret for de mindste ejendomme ikke stiger uforholdsmæssigt.

Det samlede gebyr til rottebekæmpelse, som opkræves i Randers Kommune, er som tidligere nævnt uændret med 8,0 mio. kr. i 2025, men for den enkelte ejendom kan ændringen af fordelingsmetode betyde, at gebyret ændres.

På Kirkegårde hensættes årligt et beløb til udskiftning af krematorieovn, renovering af krematoriebygning samt andre bygningsforbedringer, som på sigt vil indebære større anlægsudgifter. Disse udgifter skal finansieres via taksterne. Primo 2024 udgjorde opsparingen 6,2 mio. kr.

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Restgælden på affaldsordninger udgjorde primo 2024 25,0 mio. kr., når der ses bort fra opsparing til lukning af deponi samt anlægsinvestering i nye beholdere mv. Gældsafviklingsplanen er videreført i budget 2025-2028 ved i driftsbudgettet at fastholde et overskud 13 mio. kr. Efter gældsafvikling i 2025 vil det være muligt at afdrage investeringen i nye beholdere mv., hvor den samlede bevilling for 2023 og 2024 udgør 46 mio. kr. Derfor er overskuddet fastholdt i budgetårene efter 2025.

I 2020 afgjorde Landsskatteretten, at kommunerne ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private grundejere og grundejerforeninger. I november 2023 blev afgørelsen fulgt op af, at Skattestyrelsen udsendte et styresignal, som fastsætter ændringen af praksis i forhold til at renovationsydelser ikke længere må være pålagt moms. Randers Kommune har i samråd med sin eksterne rådgiver BDO valgt at fastholde den hidtidige praksis i 2024, mens budgetlægningen samt gebyrfastsættelsen for 2025 er udarbejdet i overensstemmelse med den nye praksis. Praksisændringen betyder, at gebyret for renovationsydelse til private grundejere ikke pålægges moms (salgsmoms), men på den anden side, at momsen af momsbelagte udgifter (købsmoms), som medgår til at producere samme ydelse ikke refunderes. Konsekvensen er, at affaldsområdets momsbelagte udgifter, og dermed de udgifter, som indgår i gebyrberegningen af ydelsen, stiger med 25%.

Praksisændringen har ligeledes konsekvenser for fastsættelse af gebyr for ordning for benzin- og olieudskillere. I henhold til Randers Kommunes regulativ for kontrol og tømning af olie- og benzinudskillere er ordningen obligatorisk for enhver grundejer eller virksomhed i Randers Kommune, som har etableret olie- og benzinudskillere på sin ejendom. Derved er ordningen omfattet af praksisændringen og skal betragtes som et moms frit område. Der er omkring 240 benzin- og olieudskillere i Randers Kommune, som kontrolleres og tømmes årligt.

Landsskatterettens afgørelse betyder ydermere, at kommunen kan have et krav over for SKAT som følge af for meget afregnet moms. Forvaltningen har i samarbejde med revisionsfirmaet BDO opgjort tilbagebetalingskrav for perioden 2012 til 2023 til i alt 51,7 mio. kr., som er indsendt til SKAT. Kravet er opgjort på baggrund af BDOs forståelse af den udmeldte praksis i Styresignalet SKM 2023.515.SKTST. Skattestyrelsen kan have en anden opfattelse eller på et senere tidspunkt ændre holdning, hvilket betyder, at det endelige beløb og udbetalingstidspunkt er uvist. En tilbagebetaling af moms vil tilfalde affaldsområdet. Når der er fuld klarhed om mellemværendet mellem SKAT og kommunen, vil byrådet skulle tage stilling til, hvordan tilbagebetalt moms til Randers Kommune skal håndteres. Der skal ligeledes opgøres og indsendes moms krav for 2024, når regnskabet er opgjort.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

Folketinget indgik i juni 2020 en politisk aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor. Det primære formål med klimaplanen er at optimere affaldssektoren ved blandt andet at opstille mål om klimaneutralitet, udsortering af plast og større genanvendelse af affald. Klimaplanen lægger grundlæggende op til en ny strukturering af affaldssektoren, og i august 2022 blev klimaplanen suppleret med aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser samt aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplast.

Aftalegrundlaget lægger op til, at der skal indsamles i 10 fraktioner husstandsnaert, at de kommunale aktiviteter omkring efterbehandling af affald skal selskabsgøres og sælges, at der fastsættes frist for indsamling af tekstilaffald, at der indføres et styrket affaldstilsyn og strømlinet praksis, at der sikres en robust regulering af affaldsgebyret samt, at kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres. Endvidere betyder det udvidet producentansvar, at kommunalt indsamlet emballageaffald skal overdrages til producenterne af emballagen.

I 2024 er dele af aftalen udmøntet i Randers Kommune. Fra maj 2024 er affaldsindsamlingen udvidet til 10 fraktioner, og antallet af beholdere hos private husstande er forøget med ca. 26.500 nye beholdere til indsamling af pap og papir. Samtidig er antallet af containere forøget, ligesom der er etableret nye undergrundsstationere. Liberaliseringen af affaldssorteringen har betydet, at sorteringsanlæggene på affaldsterminalen blev lukket ned medio 2024, da de nye fraktioner, der indsamles fra 1. maj 2024 skal afsættes ubehandlet. Der må dog fortsat ske omlastning og klargøring til transport f.eks. ved at presse affaldet.

Udkast til bekendtgørelse om bl.a. det udvidet producentansvar er 20. september 2024 fremsat i høring. Da reglerne ikke er endeligt på plads, og da producentansvaret forventes at gælde fra 1. oktober 2025 er de økonomiske konsekvenser heraf ikke indarbejdet i budgettet. Forslaget vedrører en stor andel af borgernes affald og ændrer substantielt ved kommunernes rolle i affaldssystemet, hvor kommunerne hidtil med få undtagelser (batterier og elektronik) har været ansvarlige for at sikre behandlingen af kommunalt indsamlet affald.

Formålet med at indføre producentansvaret er at reducere mængden af emballage, sikre en effektiv indsamling og håndtering af emballageaffald samt at motivere virksomhederne til bedre og mere miljørigtigt design af emballage. Det udvidede producentansvar indebærer, at kommunerne fortsat skal indsamle emballageaffaldet hos borgerne, men efter indsamling skal affaldet overdrages til producenterne, som har ansvaret for at få affaldet behandlet og afsat. Koblingen af kommune og producent sker via Dansk Producent Ansvar. Producenterne skal økonomisk kompensere kommunerne for indsamlingen af emballageaffaldet, mens kommunerne omvendt skal kompensere producenterne for behandlingen af ikke-emballageaffald indsamlet sammen med emballagen.

Der er ikke fremsat lovforslag til udmøntning af den politiske aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Selskabsgørelse skal blandt andet løse momsproblematikken. Forvaltningen er blevet oplyst af KL om, at det ikke vides, hvornår et eventuelt lovforslag vil komme, og om Energistyrelsen i det hele taget vil kunne finde en løsning på de juridiske udfordringer, de er stødt på under arbejdet med juridiske rammer. Det skal bemærkes, at kommunerne og KL har oplyst Energistyrelsen om det stærkt problematiske i, at fremtiden for affaldsområdet er uafklaret. På grund af uklarheden er det ikke muligt at træffe langsigtede beslutninger, ligesom det efterlader medarbejderne i usikkerhed.

Med afsæt i aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi har Forsyningstilsynet iværksat analyser, som dels skal afdække modeller for prislofter over de kommunale affaldsgebyrer dels undersøge kommunale udbud på affaldsområdet. I den forbindelse er udsendt en kortlægningsrapport om

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

de kommunale affaldsgebyrer, som lægger op til, at der vil være behov for konkrete regelændringer, hvis det skal være muligt for Forsyningstilsynet at føre et styrket økonomisk tilsyn med affaldsgebyrerne.

Fra 1. januar 2025 indføres der obligatorisk 14-dagstømning af alle tohjulede beholdere (MTU 31-01-2023 pkt. 19). Det forventes, at knap 10.000 beholdere overgår fra uge til 14-dagstømning. Ændringen sker med udgangspunkt i affald og ressourceplanens tema 5 om bæredygtig affaldsindsamling og har til formål at reducere miljøbelastningen og udledning af emissioner fra renovationsbilerne. De færre tømninger betyder også en besparelse i tømningsudgiften og dermed en reduktion i gebyret for de borgere, som overgår fra uge- til 14-dagstømning.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder ingen tiltag eller effektiviseringer på det takstfinansierede område.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Miljø og teknik, takstfinansieret (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	20,1	-19,9	0,2
Rottebekæmpelse	8,2	-8,0	0,2
Kirkegårde	11,9	-11,9	0,0
Uden for serviceammen	163,4	-176,4	-13,0
Affald og Genbrug	163,4	-176,4	-13,0
I alt Takstfinansieret område	183,5	-196,3	-12,8

1.1 Serviceammen

1.1.1 Rottebekæmpelse

Kommunalbestyrelsen skal jf. bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter sørge for, at der foretages en effektiv rottebekæmpelse. Foruden bekæmpelsen omfatter det også forebyggelse som opsætning af rottespærre, vejledning mv. I 2023 vedtog byrådet ny handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2023-2025 (BY 30-01-2023, pkt. 14). Planens formål er at yde en effektiv miljø- og klimavenlig bekæmpelse af rotter gennem forebyggelse samt anvendelse af bæredygtige materialer, giftfri bekæmpelse samt andre grønne tiltag. Evaluering af planen blev præsenteret for miljø og teknikudvalget i september 2024 (MTU 30-09-024, pkt. 141). I budget 2025 er der afsat 8,2 mio. kr. til indsatsen, mens indtægter fra takster udgør 8,0 mio. kr.

Bekæmpelse af rotter er takstfinansieret, og udgifter og indtægter skal over årene hvile i sig selv. Området har en opsparing i kommunekassen, som primo 2024 udgjorde 1,0 mio. kr. Som en konsekvens heraf blev indtægter fra takster reduceret fra 8,5 mio. kr. i 2022 til 8,0 mio. kr. i 2023 og er siden fastholdt for at tilbagebetale opsparingen. I 2025 er således budgetteret med en nettoudgift på 0,2 mio. kr., som finansieres af opsparingen.

1.1.2 Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Kirkegårdene omfatter også kapel samt krematorium. Der er 18 medarbejder (svarende til 17,5 årsværk) beskæftiget med varetagelse af drift og administration af kirkegårdsområdet.

Byrådet besluttede med vedtagelse af budget 2011, at taksterne på kirkegårdsområdet skulle dække samtlige omkostninger, hvorefter området er 100% takstfinansieret.

Udgifter til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret til 11,9 mio. kr. Heri indgår hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 0,9 mio. kr. Indtægterne fra brugerbetaling er budgetteret til 11,9 mio. kr. Taksterne dækker dermed samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser. Kirkegårdene belaster således ikke kommunens skattefinansierede områder.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

1.2 Uden for servicerammen

1.2.1 Affald og Genbrug

Affald og Genbrug samlet beskrivelse

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er i henhold til budget- og regnskabs-system for kommuner et brugerfinansieret område. Budgettet for 2025 er fastsat med udgangspunkt i den nye praksis om at levering af renovationsydelser til private skal være momsfrit. I 2025 er der budgetteret med udgifter for i alt 163,4 mio. kr. og indtægter for 176,4 mio. kr. Samlet en nettoindtægt på 13,0 mio. kr., som anvendes til afdrag af områdets gæld i kommunekassen. Området er opdelt i indsamlingsordninger, affaldsterminal og genbrugspladser, og i tabellen nedenfor ses budgetbeløbene for 2025 angivet i mio. kr.

Affald og Genbrug (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Indsamlingsordninger	116,0	-126,5	-10,5
Affaldsterminalen	7,2	-7,2	0,0
Genbrugspladser	40,2	-42,7	-2,5
I alt Affald og Genbrug	163,4	-176,4	-13,0

I alt 72 medarbejdere er beskæftiget i Affald og Genbrug, hvoraf 25 (svarende til 20,8 årsværk) arbejder på affaldsterminalen og 32 (svarende 16,2 årsværk) er på genbrugspladserne. Herudover er der 15 medarbejdere (13,6 årsværk), som varetager udbud, kundebetjening, skoletjeneste, planlægnings- og udviklingsopgaver. Der arbejdes løbende med effektiviseringer af området, samt med implementering af initiativer i Ressource- og affaldsplanen samt ny lovgivning.

Affald og Genbrug opererer indenfor nedenstående lovgrundlag:

- Lov om miljøbeskyttelse
- Affaldsbekendtgørelsen
- Lov om afgift af affald og råstoffer

Indsamlingsordninger

Indsamlingsordningerne vedrører indsamling af restaffald, madaffald, genbrug og storskrald, samt farligt affald fra private husstande, kommunale institutioner, samt dagrenovationslignende affald fra andre offentlige institutioner og erhverv. Indsamling af affaldsfraktionerne er udliciteret og løses af eksterne affaldsrenovatører. De indsamlede mængder afleveres til affaldsterminalen til omlastning eller anden klargøring til transport. Andre fraktioner leveres direkte til eksterne modtagere.

Budgetfordelingen for 2025 på de enkelte ordninger fremgår af tabellen nedenfor.

Indsamlingsordninger (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Indsamlingsordninger, fælles formål	0,0	0,0	0,0

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Indsamlingsordninger (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Ordninger for restaffald	37,9	-42,5	-4,6
Ordninger for mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast- og MDK	64,0	-69,9	-5,9
Ordninger for storskrald og haveaffald	7,6	-7,6	0,0
Ordninger for farligt affald og tekstilaffald	3,1	-3,1	0,0
Indsamling af erhvervsaffald til markedspriser	2,7	-2,7	0,0
Øvrige ordninger	0,6	-0,6	0,0
I alt Indsamlingsordninger	116,0	-126,5	-10,5

Bemærkning: Indsamlingsordninger, fælles formål omfatter udgifter til administration og personale samt information og borgerhenvendelser om affald mv. Fælles udgifter overføres til de enkelte ordninger, hvorfor udgiftsbudgettet er nul.

Indsamlingsordningerne er samlet budgetlagt med en nettoindtægt på 10,5 mio. kr. svarende til disse ordningers andel af gældsafviklingen. Indtægterne udgør 126,5 mio. kr., hvoraf 124,2 mio. kr. stammer fra gebyropkrævning. På udgiftssiden er den største budgetpost til indsamling med 54,8 mio. kr., mens afsætning af affaldsfraktioner udgør 20,7 mio. kr., hvilket primært er intern betaling til affaldsterminalen. Udgifter til aktiviteter og materiel er budgetlagt med 12,3 mio. kr. Hertil kommer overførte udgifter fra beholderværksted på 5,4 mio. kr. Udgifter til administration, personale, IT, annoncering mv. udgør 20,6 mio. kr.

I maj 2024 blev indsamling af 10 genbrugsfraktioner udrullet, hvilket betød, at antallet af beholdere hos private husstande steg fra 2 til 3 svarende til i alt ca. 26.500 nye beholdere til indsamling. Samtidig blev antallet af containere og undergrundsstationer forøget. Budgettet er baseret på, at indsamling af genbrugsfraktionerne har helårsvirkning i 2025. Der er ved budgetlægningen endvidere taget højde for, at der ikke længere tilbydes uge-tømning af to-hjulede beholdere til restaffald.

De fleste affaldsfraktioner fra indsamlingsordningerne leveres til affaldsterminalen mod intern betaling.

Affaldsterminalen

Affaldsterminalen modtager affaldsfraktioner primært fra indsamlingsordningerne og genbrugspladserne, men også fra virksomheder. Der må ikke længere foretages sortering, men der må fortsat ske omlastning og klargøring til transport f.eks. ved at presse affaldet på de forskellige behandlingsanlæg før fraktionerne afsættes til genbrugsindustrien, sendes til forbrændingsanlæg eller lægges på deponi.

Affaldsterminalen (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Affaldsterminal, fælles formål	0,1	-0,1	0,0
Omlastestation for restaffald mv.	0,6	-0,6	0,0
Omlastestation for madaffald	0,0	0,0	0,0
Presser- og sorteringsanlæg	2,8	-2,8	0,0
Sorteringspl. deponi og brændbart affald	0,1	-0,1	0,0
Mellemdeponi for brændbart affald	0,5	-0,5	0,0
Den kontrollerede losseplads - deponi	2,7	-2,7	0,0

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Affaldsterminalen (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Beholderværksted	0,0	0,0	0,0
Gasudvindingsanlæg losseplads	0,4	-0,4	0,0
I alt Affaldsterminalen	7,2	-7,2	0,0

Bemærkning: Udgiftsbudgettet er reduceret med den interne betaling til affaldsterminalen for modtagelse af affald fra indsamlingsordningerne og Genbrugspladserne. Indtægter fra intern affaldsafregning udgør 36,0 mio. kr. og indgår af regnskabstekniske årsager i udgiftsbudgettet. Eksklusiv interne indtægter udgør udgifterne 43,3 mio. kr.

Affaldsterminalen under ét har et udgiftsbudget på 7,2 mio. kr. Fraregnes indtægter fra intern afregning, som indgår i udgiftskolonnen, udgør udgifterne 43,3 mio. kr. Af disse går 21,0 mio. kr. til afsætning, mens udgifter til personale, maskiner og materiel mv. samt fællesudgifter summer til 16,7 mio. kr. Der er budgetteret med indtægter for 7,2 mio. kr., hvoraf 3,4 mio. kr. er betaling fra virksomheder for modtagelse af affaldsfraktioner. Indtægter fra salg af genanvendelige materialer som metal, aluminium, plast samt indvinding af gas er budgetteret med 3,2 mio. kr. For de enkelte anlæg er der i budgettet forudsat, at indtægter fra intern og ekstern affaldsafregning skal dække samtlige udgifter til behandling, afsætning mv. af affaldsfraktionerne.

Tidligere blev der deponeret store mængder på lossepladsen, men i dag udgør det kun en mindre del af alle de aktiviteter, der foregår her. Omlastning og mellemdeponi er de største aktiviteter på området. Her modtages restaffald, som omlastes til større containere og sendes til forbrænding.

Afsætningspriserne for genanvendelige materialer kan svinge fra år til år afhængigt af udviklingen på markedet, hvilket medfører en indbygget usikkerhed ved budgetlægningen. I 2024 medførte ændring af regler i affaldsbekendtgørelsen herudover, at sorteringsanlæggene på affaldsterminalen blev lukket ned. Det skyldes, at de nye genbrugsfraktioner ikke længere må sorteres, men skal afsættes ubehandlet. Det har ved budgetlægningen for 2025 betydet en forøgelse af udgifter til afsætning, som delvist opvejes af færre udgifter til sortering og anden drift. Der er ved budgetlægningen ikke taget højde for nye regler om producentansvar, som forventeligt får virkning ultimo 2025.

Genbrugspladser

Området omfatter genbrugspladserne i Randers, Langå, Asferg og Øster Tørslev og budgettet for 2025 ses i tabellen nedenfor.

Genbrugspladser (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Genbrugspladser, fælles	8,5	-39,8	-31,3
Genbrugspladsen, Randers	18,5	-1,6	16,8
Genbrugspladsen, Asferg	5,7	-0,5	5,1
Genbrugspladsen, Langå	3,1	-0,3	2,9
Genbrugspladser, Øster Tørslev	4,3	-0,4	3,9
I alt Genbrugspladser	40,2	-42,7	-2,5

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Genbrugspladserne modtager omkring 55.000 tons affald om året i mere end 40 forskellige fraktioner. Af den samlede mængde går ca. 88% til genbrug, 8% til forbrænding, og kun 4% til deponi. De samlede udgifter udgør 40,2 mio. kr., heraf er der budgetlagt med 20,9 mio. kr. til afsætning af genanvendelige materialer. Det er primært intern afsætning til affaldsterminalen for 15,9 mio. kr., mens afsætning til eksterne udgør 5,0 mio. kr. De øvrige driftsudgifter er primært til driftspersonale, maskiner og bygninger samt en andel af de fælles administrative udgifter.

Omkostningerne på genbrugspladserne dækkes af to forskellige gebyrer, som i alt udgør 38,7 mio. kr. For private husstande opkræves et fast gebyr for brug af genbrugspladserne for i alt 36,4 mio. kr. Virksomheder betaler ikke et fast gebyr men betaler for en mærkatordning, som giver adgang til pladserne. Herudover er der indtægter for 3,8 mio. kr. fra salg af genanvendelige materialer som f.eks. jern og metaller.

2. Budgetforudsætninger

Budgettet på det takstfinansierede område fastlægges hvert år med afsæt i, at de enkelte områder er takstfinansierede og over tid skal hvile i sig selv.

Rottebekæmpelsen viste primo 2024 en opsparing i kommunekassen på 1,0 mio. kr., og der er i 2025 budgetlagt en tilbagebetaling af opsparingen på 0,2 mio. kr.

For Kirkegårde budgetteres med et balanceret budget, hvori der indgår en opsparing til fremtidige anlægsinvesteringer. I budget 2025 og frem udgør denne opsparing 0,9 mio. kr., som hensættes til udskiftning af krematorieovn, renovering af krematoriebygning og andre bygningsforbedringer mv., som på sigt vil indelbære større anlægsudgifter, der skal finansieres via taksterne. Primo 2024 var der opsparet 6,2 mio. kr.

På området Affald og Genbrug er der i driftsbudgettet forudsat en årlig nettoindtægt på 13,0 mio. kr. til fortsat afvikling af gæld samt afdrag af anlægsinvesteringer for 46 mio. kr. Udviklingen i affaldsområdets mellemværende med kommunen kan ses i nedenstående tabel, som beskrives i det følgende.

Mellemværende (mio. kr.)	R2019	R2020	R2021	R2022	R2023	Forv. R2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Status primo	36,6	43,9	55,5	32,1	18,2	24,5	38,8	35,5	22,5	9,5
Drift	7,3	5,1	-23,9	-14,1	-3,4	-12,7	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Anlæg	0,0	6,5	0,4	0,2	9,7	27,0	9,7	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat	7,3	11,6	-23,5	-13,9	6,3	14,3	-3,3	-13,0	-13,0	-13,0
Status ultimo	43,9	55,5	32,1	18,2	24,5	38,8	35,5	22,5	9,5	-3,5
<i>Heraf mellemværende på ordninger</i>	53,0	64,9	41,7	28,1	34,7	49,2	46,8	34,7	22,6	10,4
<i>Heraf hensættelse til deponi</i>	-9,0	-9,3	-9,7	-9,9	-10,2	-10,5	-11,3	-12,2	-13,1	-14,0

Note: minus betyder, at forbrugerne har tilgodehavende hos kommunen og plus, at forbrugerne har gæld til kommunen.

Affald og Genbrug er et brugerfinansieret område, hvilket betyder, at udgifter og indtægter over tid skal være i balance. I en årrække frem til 2020 har gebyrerne været sat for lavt i forhold til de faktiske omkostninger, hvilket har betydet, at forbrugerne har betalt for lidt for indsamling af deres affald. Der er dermed opstået en gæld til kommunekassen. Det samlede mellemværende med kommunekassen udgjorde primo

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

2024 en gæld på 24,5 mio. kr. Fraregnes den lovpligtige hensættelse til lukning af deponi (10,2 mio. kr.) samt anlægsudgifter (9,7 mio. kr.) så udgjorde gælden 25,0 mio. kr. primo 2024.

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Planen indebar en markant forøgelse af gebyrerne dels til finansiering af de stigende udgifter, så der er balance i budgettet, dels for at kunne afvikle gæld. Planen er videreført i budget 2025-2028, idet der i driftsbudgettet er budgetlagt med en nettoindtægt på 13,0 mio. kr. til gradvis afvikling af gælden frem mod 2025. Overskuddet i budgettet fastholdes herefter til afdrag af investeringen i nye beholdere mv., hvor den samlede bevilling udgør 46 mio. kr. (og hvor udgifterne afholdes i 2023-2025). Tabellen viser, at gælden på ordningerne inkl. anlægsinvesteringen forventes at være 46,8 mio. kr. ultimo 2025, og at den gradvis falder til 10,4 mio. kr. ultimo 2028. Samtidig forøges hensættelse til lukning af deponi, og der vil ultimo 2028 være hensat 14,0 mio. kr. I afsnit 4.2.1 redegøres for takstudviklingen for en typisk husstand.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	-15,7	-15,7	-15,7	-15,7
PL og øvrige ændringer				
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2025)	2,5	2,5	2,5	2,5
Rottebekæmpelse - tilpasning af budget (B2025)	0,3	0,3	0,3	0,3
Kirkegårde - tilpasning af budget (B2025)	0,1	0,1	0,1	0,1
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2024)	0,0	-13,8	-13,8	-13,8
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2023)	0,0	12,8	12,8	12,8
PL og øvrige ændringer	0,0	1,0	1,0	1,0
I alt	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er ingen ændringer som følge af budgetaftale 2025-2028.

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på det takstfinansierede område.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Der er ingen ændringer som følge af budgetaftaler tidligere år.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er ingen ændringer som følge af tillægsbevillinger og omplaceringer.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

3.5 PL og øvrige ændringer

Der er foretaget administrativ tilpasning af budget 2025-2028 samt af budgettet tidligere år i henhold til, at budgettet på de takstfinansierede områder fastsættes årligt med udgangspunkt i, at de enkelte områder er takstfinansierede og over tid skal hvile i sig selv. Dette er beskrevet i afsnit 2 ovenfor. Det budgetlagte afdrag af gæld på affaldsområdet blev nulstillet efter 2025 ved budgetlægningen for 2023-2026. Ved budgetlægning for 2024-27 er afdraget imidlertid videreført til afdrag på anlægsinvesteringen.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter to aftaleenheder:

- Affaldsterminalen
- Kirkegårde (indgår i aftaleenheden "Driftsafdelingen")

4.2 Takster og nøgletal

Gebyr for rottebekæmpelse beregnes efter en fordelingsmetode, som er fastsat i bekendtgørelsen om rottebekæmpelse (BEK nr. 991 af 21-08-2024). Fordelingsgrundlaget blev i 2024 ændret fra tidligere at være en promille af ejendomsværdien til at blive fastsat som et gebyr pr. bygnings m² (antal m² i BBR-registret). Denne fordeling har imidlertid vist sig ikke at være hensigtsmæssig, og der er i bekendtgørelsen fastsat en fordelingsmodel, som træder i kraft pr. 1. januar 2025. Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen, og opkræves på baggrund af et fast bidrag og ejendommens areal som oplyst i Bygnings- og boligregistret (BBR) den 1. januar i året forud for det år, som opkrævningen dækker.

Metoden foreskriver, at 1/3 af opkrævningen fordeles med en lige stor andel for alle ejendomme i kommunen som et fast gebyr, mens 2/3 af opkrævningen fordeles forholdsmæssigt mellem alle ejendomme i kommunen ud fra en ejendoms bebygget areal. Dog således, at for et bebygget areal, der overstiger 250 kvadratmeter, fastsættes kvadratmetersatsen til det halve. Ændring af fordelingsmetoden betyder, at nogle ejendomssejere vil opleve at betale mere for rottebekæmpelse, mens andre vil betale mindre. Samlet opkræves samme beløb for rottebekæmpelse i 2025, som i 2023 og 2024 svarende til 8,0 mio. kr.

I tabellen nedenfor er udgiften til rottebekæmpelser for ejendomme med forskelligt bebygget areal beregnet. Den nye fordelingsmetode for 2025 betyder, at ejendomme med et mindre bebygget areal vil opleve en større udgiftsstigning sammenlignet med 2024. Stigningen skyldes opkrævningen af et fast gebyr, og vil derfor maksimalt udgør 74,08 kr.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Rottebekæmpelse - gebyropkrævning 2025 efter ejendomsstørrelse sammenlignet med 2024

Ejendom	Antal m2	2025 metode			2024 metode	Forskel	
		Fast gebyr	m2-gebyr		I alt gebyr	I alt gebyr	
			under 250m2	over 250m2			
A	50	74,08	31,12	0,00	105,21	36,00	69,21 192%
B	100	74,08	62,25	0,00	136,33	72,00	64,33 89%
C	150	74,08	93,37	0,00	167,45	108,00	59,45 55%
D	200	74,08	124,49	0,00	198,58	144,00	54,58 38%
E	250	74,08	155,62	0,00	229,70	180,00	49,70 28%
F	300	74,08	155,62	15,56	245,26	216,00	29,26 14%
G	500	74,08	155,62	77,81	307,51	360,00	-52,49 -15%
H	1000	74,08	155,62	233,42	463,12	720,00	-256,88 -36%

På kirkegårdsområdet er der fastsat takster for de enkelte ydelser. Taksterne fremskrives årligt med det nye pris og lønsskøn. Alle takster fremgår af takstkataloget, som indgår i budgetmaterialet, og som offentliggøres på kommunens hjemmeside efter budgetvedtagelsen

Affald og Genbrugs budget og gebyrer for 2025 er fastsat med udgangspunkt i den nye praksis om at levering af renovationsydelser til private skal være momsfrit (se i øvrigt orienteringssag til miljø og teknikudvalget om konsekvenserne af praksisændringens for udgifter samt fastsættelse af gebyr for 2025 (MTU 5/8-2024 pkt. 102)).

På området Affald og Genbrug er der samlet budgetteret med gebyrindtægter for 164,3 mio. kr. Det er en stigning i forhold til 2024, hvor der var budgetteret med 134,7 mio. kr., hvilket først og fremmest skyldes, at gebyrindtægter beregnes momsfrit.

Taksterne for de private husstande er opdelt i tre særskilte områder. Dels et gebyr for tømning og behandling af restaffald afhængig af størrelsen af husstandens affaldsbeholder, dels et gebyr for alle øvrige indsamlingsordninger, og endelig et gebyr for genbrugspladser. De to sidste er faste gebyrer, hvor alle husstande betaler samme gebyr.

Tabellen viser gebyrudgiften for et typisk enfamiliehus.

Gebyrudgift*	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mad- og restaffald	415,00	382,50	437,50	993,75	993,75	1.062,50	1.059,75	1.202,00
Genbrug	610,00	912,50	930,00	783,75	783,75	775,00	1.033,50	1.091,00
Genbrugspladser	512,50	537,50	625,00	718,75	718,75	660,00	660,00	695,00
I alt	1.537,50	1.832,50	1.992,50	2.496,25	2.496,25	2.497,50	2.753,25	2.988,00

*) beløb 2018-2024 er inkl. moms og 2025 er angivet momsfrit

Tabellen viser gebyrudgifter for et typisk enfamiliehus med den mest almindelig beholderkombination bestående af 2-delt 240 liters beholder til rest- og madaffald m. 14-dagstømning samt 2 stk. 240 liters genbrugsbeholdere til genbrugsindsamling af papir/pap, glas/metal samt plast og mad- og drikkekartoner. Desuden er miljøkasser, storskrald 11 gange om året og adgang til genbrugspladser omfattet.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

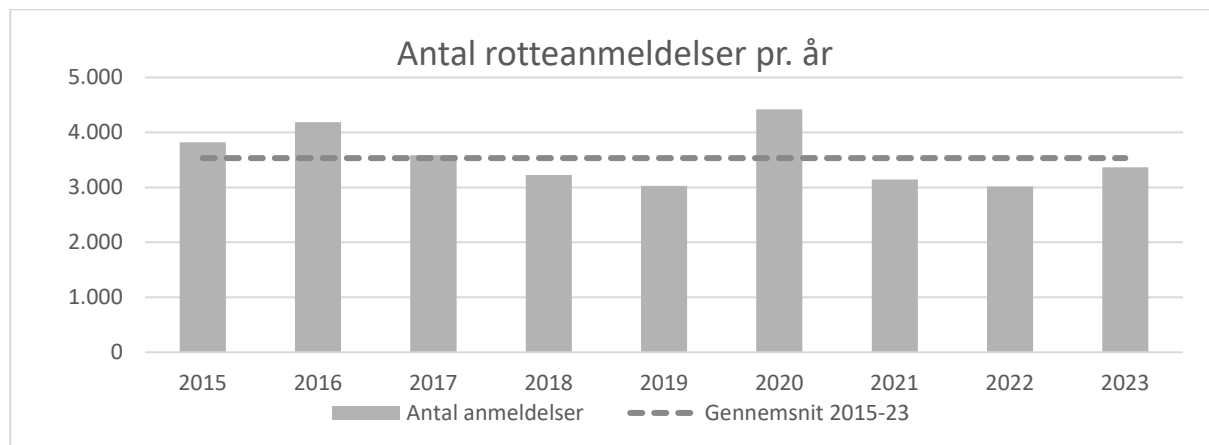
Note: fra maj 2024 er genbrugsordningen udvidet med en ekstra beholder med årsvirkning i 2025. Fra 2021 indgår tømning af madaffald i mad- og restaffald. Dette har tidligere været opkrævet som en del af genbrugsgebyret. I gebyr-udgiften er tillige indregnet fradrag for skel.

I 2018 til 2021 blev gebyrerne forhøjet på grund af stigende udgifter samt gældsafvikling. Fra 2021 til 2023 blev niveauet fastholdt med knap 2.500 kr. årligt inkl. moms. I 2024 blev genbrugsgebyret forhøjet grundet indsamling af en ekstra beholder fra maj 2024, mens gebyr til dagrenovation og genbrugspladser blev fastholdt på niveau med tidligere år. I 2025 tager gebyrberegningen afsæt i, at renovationsydelse til private er momsfri. Det betyder, at moms af momsbelagte udgifter (købsmoms) på den ene side ikke refunderes i momsordningen, men på den anden side, at gebyret ikke pålægges moms (salgsmoms). Stigningen i gebyr-udgiften fra 2024 til 2025 skyldes primært, at ugetømning af 240 liter 2-delt rest- og madaffaldsbeholdere afskaffes i 2025. Det betyder, at knap 10.000 beholdere overgår fra uge- til 14-dagstømning. Da de faste udgifter til rest- og madaffald i gebyrberegningen fordeles efter antal tømninger, medfører færre tømninger, at udgiften pr. tømning og dermed pr. beholder stiger. For de knap 12.000 husstande, som i forvejen har 14-dagstømning, vil ændringen medføre en gebyrstigning, mens de ca. 10.000 husstande, som overgår til 14-dagstømning, vil opleve et fald. Samtidig stiger genbrugsgebyret bl.a. fordi indsamling af en ekstra genbrugsbeholder får fuld effekt i 2025.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

4.2.2 Nøgletal

Antallet af rotteanmeldelser svinger fra år til år, hvilket kan have betydning for udgifterne i det enkelte år. I 2020, hvor der var flest anmeldelser, var der således 4.417 anmeldelser, mens der i 2022, hvor antallet har været lavest, kun var 3.017 anmeldelser. Det svarer til en forskel på 32%. Gennemsnittet for perioden 2015 til 2023 ligger på 3.533 anmeldelser årligt. Foruden antal anmeldelser har den forebyggende indsats samt metode til bekæmpelse af rotter betydning for udgiftsniveauet f.eks. brug af intelligente fælder, som kan begrænse antallet af udkørsler.

På affaldsområdet er målsætningen, at affaldsmængderne skal reduceres over tid gennem affaldsforebyggelse, genbrug og øget genanvendelse. Tabellen nedenfor viser affaldsmængderne over den seneste 10-årige periode fordelt på de væsentligste affaldstyper. Restaffald vises tillige som antal kilo pr. borger pr. år. En medvirkende årsag til den faldende mængde restaffald er frasortering af madaffald, som ikke indgår i restaffaldet. I 2024 forventes ekstraordinær stor mængde til deponi grundet regelændring, som betyder, at private boligejere fra 1. januar 2025 ikke selv må nedrive for eksempel tag med asbest.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Affaldsmængder i tons	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 skøn
Deponi	4.800	5.506	5.054	5.468	4.945	4.812	6.739	5.157	4.846	5.700
Affald til forbrænding	10.490	11.303	12.174	11.478	12.586	10.492	9.530	8.244	7.150	5.100
Restaffald	25.950	23.594	19.881	18.938	16.903	15.864	14.685	14.307	14.026	13.300
Restaffald kg pr. borger	229	192	161	152	139	131	130	124	122	119

Note: Mængde til deponi udgøres af to store fraktioner hhv. mineralsk affald, som næsten udelukkende består af asbestaffald (primært eternitplader), samt blandet affald til deponi.

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)